

prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud. V.Stratulat)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M.Anton, V.Cotorobai, O.Cojocar)

DECIZIE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de administratorul Societății Comerciale
„Undan-Agro” Societatea cu Răspundere Limitată, Veaceslav Gorincioi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Axan Ana
împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cidonia”, intervenient accesoriu
Societatea Comercială „Undan-Agro” Societatea cu Răspundere Limitată cu
privire la rezilierea contractului de arendă a terenului agricol

împotriva încheierii din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 09 august 2018, reclamanta Axan Ana a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SRL „Cidonia”, intervenient accesoriu SRL „Undan-Agro”
privind rezilierea contractului de arendă a terenului agricol.

Prin hotărârea din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Ungheni acțiunea a
fost respinsă.

La 30 decembrie 2020 SRL „Undan-Agro” a depus apel împotriva hotărârii
primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de
admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs
cererii de apel, cu acordarea apelantei a unui termen de 7 zile, din momentul
recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea cererii de apel întocmită în
conformitate cu exigențele Legii, prezentând dovada de achitare a taxei de stat
în sumă de 75 lei și motivele de fapt și de drept pe care să întemeiază apelul,
explicând concomitent apelantei că în caz dacă nu va lichida neajunsurile
menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele
anexate va fi restituită.

La data de 30 iunie 2020, Adrian Lungu în interesele apelantei SRL
„Undan-Agro” a depus apel motivat împotriva hotărârii din 28 noiembrie 2019 a
Judecătoriei Ungheni, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri
de admitere a acțiunii reclamantei.

Prin încheierea din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a încetat din oficiu procedura de apel la cererea de apel declarată de Adrian Lungu în interesele apelantei SRL „Undan-Agro” împotriva hotărârii din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Ungheni, pe motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel în conformitate cu art.374 alin.(4) lit. b) Cod de procedură civilă.

La data de 23 octombrie 2020 administratorul Societății Comerciale „Undan-Agro” Societatea cu Răspundere Limitată, Veaceslav Gorincioi a declarat recurs nemotivat împotriva încheierii din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa de primire a cererii de apel.

Recurentul a invocat că încheierea din 08 octombrie 2020 a instanței de apel este nefondată, emisă cu încălcarea principiului egalității părților la proces, ce limitează dreptul societății de acces la justiție și dreptul la un proces echitabil.

A susținut că instanța de apel abuziv a încetat din oficiu procedura de apel la cererea de apel declarată de Adrian Lungu în interesele apelantei SRL „Undan-Agro”, în temeiul unui motiv formal –neprezentarea extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice.

A menționat că avocatul Adrian Lungu, reprezentantul SRL „Undan-Agro” în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel a solicitat anexarea la materialele cauzei a extrasului din Registrul persoanelor juridice, însă acest demers i-a fost refuzat de către judecătorul raportor.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, recursul declarat la 23 octombrie 2020 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Potrivit art.374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că, cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Din materialele cauzei rezultă că la data de 30 decembrie 2020, SRL „Undan-Agro” a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel, cu acordarea apelantei a unui termen de 7 zile, din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii, prezentând dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 75 lei și motivele de fapt și de drept pe care să întemeiază apelul.

La data de 30 iunie 2020, Adrian Lungu în interesele apelantei SRL „Undan-Agro” a depus apel motivat împotriva hotărârii din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Ungheni, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii reclamantei.

Prin încheierea din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a încetat din oficiu procedura de apel la cererea de apel declarată de SRL „Undan-Agro” împotriva hotărârii din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Ungheni, pe motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel în conformitate cu art.374 alin.(4) lit. b) Cod de procedură civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justificată critica adusă în cererea de recurs, iar soluția instanței de apel de a înceta din oficiu procedura de apel pentru motivele indicate, una prematură, din următoarele considerente.

Instanța de recurs constată că într-adevăr, la momentul depunerii cererii de apel, materialele cauzei nu conțineau extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice cu privire la SRL „Undan-Agro”, copia acestuia fiind anexată abia la prezentul recurs (f.d. 166).

Însă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel pripit a ajuns la concluzia încetării din oficiu procedura de apel, din motivul neprezentării extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, or, prin încheierea din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel, nu s-a dispus prezentarea de către SRL „Undan-Agro” a extrasului din Registrul public al persoanelor juridice.

Colegiul civil menționează că, cererea de apel a fost semnată de administratorul Societății Comerciale „Undan-Agro” Societatea cu Răspundere Limitată, Veaceslav Gorincioi (f.d.106-107), astfel, instanța de apel eronat a concluzionat că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, or, conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr.131 din 01.07.2019 Veaceslav Gorincioi este administratorul SRL „Undan-Agro” (f.d. 166).

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

În circumstanțele constatate, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel a dat dovadă de un formalism excesiv, iar apelantul a fost lipsit de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda, Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de apel.

În cadrul examinării cererii de apel, instanța urmează să țină cont de cele menționate și să emită o încheiere legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

În temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de administratorul Societății Comerciale „Undan-Agro” Societatea cu Răspundere Limitată, Veaceslav Gorincioi.

Se casează încheierea din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Axan Ana împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cidonia”, intervenient accesoriu Societatea Comercială „Undan-Agro” Societatea cu Răspundere Limitată cu privire la rezilierea contractului de arendă a terenului agricol, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru